

မဲနံ့စိထဉ်(4-H)

(4-H)နံဉ်း၂၀၁၆-၂၀၁၇

တံဆဲးလီမံ/တံကွဲးနီဉ်ကွဲးယါအလံဉ်

ချး(ဘ်)ကရုမုတမုာ်တံဟူးတံမဲမဲ _____

UNIVERSITY OF MINNESOTA
EXTENSION

ဟံဉ်ဖိပီဖိအမံလီခံ _____

(မံအဝဲအံးကဘဉ်တံသုအံးလဲတံဆုလံဉ်တံကကွဲးလီအစီ)

ဝံသးစူမဲပျဲဒီးဆုကုလံဉ်အံး
ဆုတံမဲလီထီဉ်တံအပျဲမဲတံ
ဖိအိဉ်တက့ာ်

ဟံဉ်ဖိပီဖိလီတဲစိ _____

ဟံဉ်ဖိပီဖိအံမု(လ်) _____

ကရုမုအဂ့ၢ်အကျိ * ဟံဉ်ဖျါလဲလီဉ်ဘဉ်မဲပျဲတဖဉ်

* မံအမဲဉ်ညါ		* မံအခါဉ်သး	
* မံအလီခံ		အံမု(လ်)	
* အိဉ်တံလီကဆုလံဉ်ပရုစီအိဉ်ဉ်		* ဝုာ်, ကီဉ်စဲဉ်, ဝုာ်ဟီဉ်ကဝီအနီဂံာ် (Zip Code)	
* အိဉ်ဖျဉ်မုာ်နံး		* မုဉ်ခွါ	☐ ခွါ ☐ မုဉ်
* လီတဲစိနီဉ်ခံဉ်သုဉ်		ကရုမုလီတဲစိနီဉ်ခံ	
ယဘဉ်သးဒီးန့ာ်ဘဉ်တံဘီးဘဉ်သုဉ် ညါခီဖျိလံဉ်တံကစီဉ်	☐ မုာ် ☐ တမုာ်	လီတဲစိစိစုအတံကရုကရီလီဉ်ဘဉ်လဲကဆု လံဉ်တံကစီဉ်အစီ	

မိာ်ပာ်/ပျဲကွာ်ထွဲတံ (၁) * ဟံဉ်ဖျါလဲလီဉ်ဘဉ်မဲပျဲတဖဉ်

* မံအမဲဉ်ညါဒီးမံအလီခံ		လီတဲစိစိစု	
* တံမဲလီလီတဲစိ			

မိာ်ပာ်/ပျဲကွာ်ထွဲတံ (၂)

မံအမဲဉ်ညါဒီးမံအလီခံ		လီတဲစိစိစု	
တံမဲလီလီတဲစိ		ဟံဉ်လီတဲစိ	

ဟံဉ်ဖိပီဖိခံဉ်တဖဉ် (ကြးပဆုလံဉ်ပရုဆုဟံဉ်တဖဉ်အံးစုာ်ခါ မုာ်တမုာ်)

ဟံဉ်ဖိပီဖိမံ		မံအမဲဉ်ညါတဖဉ်	
လီတဲစိအိဉ်သုဉ်		အံမု(လ်)	
အိဉ်တံလီအိဉ်ဉ်		ဝုာ်, ကီဉ်စဲဉ်, ဝုာ်အနီဂံာ်	

ဝုာ်ဂီအုတံဆဲးကျိဉ် (ပဆဲးကျိဉ်ပျဲတကးအံးလီ, ဝဲပဆဲးကျိဉ်မိာ်ပာ်/ပျဲကွာ်ထွဲတံမုာ်တန့ာ်ဘဉ်ခါ)

မံအမဲဉ်ညါဒီးမံအလီခံ		ဟံဉ်/တံမဲလီ/လီတဲစိအကတဖဉ်	
လီတဲစိစိစု		တံဘဉ်ထွဲ	

ကလောင်နှုတ်ဆေးလီမံတော်ဂွံထာဖိုင်တဖၣ်

* ဟံဃါလါလိာ်ဘၣ်မၤပုၤတဖၣ်

* ကလောင်နှုတ်အကလောင်	နကဲစပဲနံၣ်အကလောင်နှုတ်ခါ ☐ တမ့ၢ် ☐ မ့ၢ်(ဝံသးစ့ၤတဲၤဖျါဘၣ်နကလောင်နှုတ်ဒီးနကလောင်တက့ၢ်)	
ကလောင်	☐ ဝါ ☐ သု ☐ အမဲရကပုၤဂီၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်အလၢၣ်စကပုၤထူလံၤဖိ	☐ ဟါဝါယံၣ်ပုၤထူလံၤမ့တမ့ၢ်ဖဲစံၣ်ကိး ပုၤထူလံၤဖိလါကလံၤစိးတကပု ☐ ပုၤအ့ၣ် ☐ တဘၣ်သးတဲၤဖျါဘၣ်
* တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်	☐ စံၣ်ပုၤတၢ်လီၢ်(ခိခိၣ်လၢ Ag.တၢ်ဖိတၢ်လံၤဘၣ်တၢ်ဆါအိၤ) ☐ ဝုၢ်ဖိစ့ၤနီၤဒီး(၁၀,၀၀၀)ဂၢၤဒီးခိခိၣ်လၢတမ့ၢ်စံၣ်ပုၤတၢ်လီၢ် ☐ ဝုၢ်ဖိ/ဝုၢ်(၁၀,၀၀၀) ဂၢၤဆူ(၅၀,၀၀၀) ဂၢၤဒီးတၢ်လီၢ်ဘူးဒီးဝုၢ်	☐ တၢ်လီၢ်ဘူးဒီးဝုၢ်ပုၤအါနီၤ(၅၀,၀၀၀)ဂၢၤ ☐ ဝုၢ်ခါသးအါနီၤ(၅၀,၀၀၀)ဂၢၤ
သး	☐ ယအိၣ်ဒီးမိပါလၢအိၣ်လၢသးပုၤ ☐ ကဘိယုၤသး ☐ သးဂီၢ်မ့ၢ် ☐ ထံကၢ်နံၣ်ပုၤခိးတၢ်ဖိ ☐ သးလၢထံတကပု ☐ ကဘိဒုးသး ☐ လီၤမုၢ်ဒါလၢတၢ်မဲၣ်ညါ ☐ ပဒိၣ်ကမ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိသး ☐ သးဟံၤကိၤ	☐ ယအိၣ်ဒီးယဒိပုၢ်ဝဲၣ်လၢအိၣ်လၢသးပုၤ
အဒုအတြါ		
* ကိုအတီၤ		* ကိုအမံၤ

ကရၢဖိအမံၤ _____

(4-H)နံၣ်ဒီး ၂၀၁၆-၂၀၁၇

ကလောင်နှုတ်ဆေးလီမံတော်ဂွံထာဖိုင်တဖၣ် (ဆးလဲၤဆူညါ)

အဝဲအံၤမ့ၢ်အဆိကတၢ်တဘျီလၢပုၤလၢနဟံၣ်ဖိယီဖိမၤယုာ်တၢ်ဒီး(4-H)နံၣ်ခါ	☐ မ့ၢ် ☐ တမ့ၢ်
ပအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါနီၤဟံၣ်ဂုၤထီၣ်သးစၢ်လၢပဖီၣ်တုၤမၤသကိးဒီးအိၤတဖၣ်ဆူ မၤန့ၤထီၣ်(4-H)ဒီးအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိယီဖိလီၤ.နတၢ်စံးဆၢန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟံၣ်အိၤလၢတၢ်ဆူသ့ၣ်ဒီးတၢ်ကသုအိၤထဲလၢတၢ်ကဂဲၤပုၤ(4-H)သးစၢ်ကရၢတဖၣ်ဟီၣ်ကဝီၤဒီးဘၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်ဒ်သိးပထီၣ်ဒုးပတၢ်တီၢ်ဟံၣ်လၢပဖီၣ်တုၤမၤသကိးတၢ်ဒီးကလောင်နှုတ်သးစၢ်ကသုအကီၢ်န့ၣ်လီၤ.	
ဝံသးစ့ၤယုထၢနဟံၣ်ဖိယီဖိအတၢ်ဟဲန့ၣ်ဖဲအလီၢ်ခံကတၢ် (၁၂)လါအတီၢ်ပုၤတက့ၢ်.	ဝံသးစ့ၤယုထၢတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့အထီကတၢ်လၢနမိနုပါ,ပုၤလၢအကွၢ်ထွဲနုတကပုၤဖဲနဟံၣ်ဖိယီဖိအကျါတက့ၢ်.
☐ ၁၅,၀၀၀ဆူအဖိလၢ ☐ ၅၀,၀၀၀-၇၄,၉၉၉ ☐ ၁၅,၀၀၀-၂၄,၉၉၉ ☐ ၇၅,၀၀၀-၉၉,၀၀၀ ☐ ၂၅,၀၀၀-၃၄,၉၉၉ ☐ ၁၀၀,၀၀၀ဆူအဖိခိၣ် ☐ ၃၅,၀၀၀-၄၄,၉၉၉ ☐ တအဲၣ်ဒီးတဲၤဖျါဘၣ် ☐ ၄၅,၀၀၀-၄၉,၉၉၉	☐ တသ့ၣ်ညါဘၣ် ☐ ခိလုၣ်က့ၢ်, (၂နံၣ်-၄နံၣ်ဖျါ) ☐ တီၤထီၣ်က့ၢ်တနီၤ ☐ ဖျါထီၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်သိၣ်လိစဲၣ်နီၢ် ☐ တီၤထီၣ်မ့တမ့ၢ်(GED)လံာ်အုၣ်သး ☐ တဘျီအံၤယတအဲၣ်ဒီးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဒီးဘၣ် ☐ ခိလုၣ်က့ၢ်တနီၤ,ပုၤယုာ်လၢတၢ်မၤဂီၢ်မ့ၢ် ☐ မ့ၢ်ဂုၤမ့တမ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဂီၢ်

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂၢၢ်အကျိၤ **★ဟံၣ်ဖျါလၢလိၣ်မၤပျဲတဖၣ်**

ဝံသးစူးဟံၣ်ဖျါလိၣ်တၢ်ဘၣ်ဆၣ်ဖျါကိၣ်ဖိလၢအိၣ်ပညီၣ်ဖျါရဲၣ်ဖဲဂၢၢ်ဂီၤအ့ၣ်မၤကဲထီၣ်အသးန့ၣ်.ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျိၤကအိၣ်ထဲအဝဲအံၤလီၤ.

<p>* ပုၤလၢကမၤသကိးတၢ်တဂၤအံၤအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ဆါလၢအရူၤဒိၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါကဘၣ်သ့ၣ်ညါဒ်သိးနတၢ်မၤသကိးကအါအဂီၢ်ဒီးမၤလီၤတၢ်တၢ်ပုၤတၢ်ဖျဲးဒီးတၢ်ကအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂၢၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးခါ</p>	<p>☐ တၢ်ဆါလၢအရူၤဒိၣ်ဘၣ်ပးဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တခါအံၤတအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.</p> <p>☐ အိၣ်,ပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤအံၤအိၣ်ဒီးနီၣ်ခိက့ၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ,တၢ်မၤလိတလၢတပျဲ(a learning disability),တၢ်သကဲးပဝးတဘၣ်ဂီၢ်(behavioral disorder),ဒီးမ့တမ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်သးတၢ်ဆါအိၣ်(mental health)အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>→ မ့ၢ်အိၣ်ဝံသးစူးကွဲးလီၤဘၣ်အဂၢၢ်အကျိၤလၢတၢ်ဒါလီၤလီၤဖဲအဖိလၢအံၤတက့ၢ်.</p>
<p>တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ဆါအဂၢၢ်အကျိၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၤပုၤဘၣ်ပးတၢ်ဆါအကလၢဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢကမၤဘျးတၢ်အဂီၢ်(အဖိ-တၢ်လီၤလၢအိၣ်ဝဲဒ်ဒီးလ့ၣ်ခိၣ်လၢအမ့ၢ်ခံဆ့ၣ်နီၤ)</p>	
<p>* နလိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်လီၤလီၤဆိဆိအိၣ်စ့ၢ်ကိးခါ?</p>	<p>☐ တလိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်လီၤလီၤဆိဆိမ့တမ့ၢ်တၢ်ယုၤထီၣ်လၢပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤအံၤတအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.</p> <p>☐ အိၣ်,ပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်အတၢ်လိၣ်လီၤဆိမ့တမ့ၢ်တၢ်ယုၤထီၣ်အိၣ်ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဖိးမံလိၣ်သးဘၣ်(အဖိ-သဘ့ဟီၣ်လၢသ့ၣ်)တၢ်အိၣ်အတၢ်ထုးပံး(အဖိ-(Gluten)ကျူထီၣ်အိၣ်ဘၣ်တဖၣ်),တၢ်အိၣ်လၢဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သး(အဖိ-ပုၤလၢတအိၣ်တၢ်ဖဲတၢ်ညါဘၣ်)မ့တမ့ၢ်တၢ်ဘျဲတၢ်ဘါတၢ်ဖိၣ်ပံးယၢ်အယီ</p> <p>→ မ့ၢ်အိၣ်ဝံသးစူးကွဲးလီၤဘၣ်အဂၢၢ်အကျိၤလၢတၢ်ဒါလီၤလီၤဖဲအဖိလၢအံၤတက့ၢ်.</p>
<p>လိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်လီၤလီၤဆိဆိအဂၢၢ်အကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး,ဂ့ၤပုၤတက့ၢ်.</p>	
<p>* ပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤအံၤအိၣ်ကသံၣ်တတဲတဖိးမံလိၣ်သးဒီးန့ၣ်အိၣ်တမံၤမံၤခါမ့တမ့ၢ်တၢ်တမံၤမံၤလၢန့ၣ်တၢ်ဘၣ်တုၤကျိၤအိၣ်စ့ၢ်ကိးခါ</p>	<p>☐ တၢ်တဖိးမံလိၣ်သးတတဲးမ့တမ့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤအံၤတအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်</p> <p>☐ အိၣ်</p> <p>→ မ့ၢ်အိၣ်ဝံသးစူးကွဲးလီၤဘၣ်အဂၢၢ်အကျိၤလၢတၢ်ဒါလီၤလီၤဖဲအဖိလၢအံၤတက့ၢ်.</p>
<p>ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢတတဲးတဖိးမံလိၣ်သးဒီးန့ၣ်တဖၣ်ဒီးနတူၢ်ဘၣ်အိၣ်လဲၣ်မၤအသးဒီးန့ၣ်လဲၣ်,တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်တၢ်ဆါဒီးတၢ်ကူၣ်ယါဘျါ</p>	
<p>* ပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤအံၤတၢ်အိၣ်သးအဖိခိၣ်လိၣ်ဘၣ်ကသံၣ်တမံၤမံၤစ့ၢ်ကိးခါ(ပၣ်ယုၣ်ဒီးဝဲးကသါန့ၣ်)</p>	<p>☐ ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိတဂၤအံၤတလိၣ်ဘၣ်ကသံၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်</p> <p>☐ မ့ၢ်,လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤဒီးကသံၣ်ကသီ</p> <p>☐ မ့ၢ်,ကရုဖိတဂၤအံၤအိၣ်ကသံၣ်လၢအကစၢ်ဒ်ဝဲသ့လီၤ</p> <p>→ မ့ၢ်အိၣ်ဝံသးစူးကွဲးလီၤဘၣ်အဂၢၢ်အကျိၤလၢတၢ်ဒါလီၤလီၤဖဲအဖိလၢအံၤတက့ၢ်.</p>
<p>ကသံၣ်အဂၢၢ်အကျိၤခဲလၢၣ်,ဂ့ၤပုၤအိၣ်တက့ၢ်.ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ယုၣ်ကသံၣ်အမံၤအတၢ်ပညီၣ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ပျဲဘျီပျဲဖျါၣ်လဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.</p>	

* တာ်ခဉ်အုဉ်တံာ်တာ်ခါကသံဉ်ဒီသအန့ဉ်ခဲအံးနဆဲးဘဉ်လံခါ

တဆဲးဘဉ်ဒီးဘဉ် ဆဲးဝံလံ တသုဉ်ညါလီတံာ်ဘဉ်
___/___/___ ဆဲးကသံဉ်မုာ်နံမုာ်သီ(မုာ်သုဉ်ညါ)

* ပှမသကိးတာ်တဂအံးအိဉ်ဒီးတာ်အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချမုတမုာ်လိဉ်
ဘဉ်တာ်လာဘဉ်ထွဲဒီးတာ်အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချလကမဘျူးတာ်အဂီၢ်
အိဉ်စုာ်ကိးခါ(အဒိ-CPAP စဲးအိးဟိထီဉ်ကလံကျိး)

ပှမသကိးတာ်တဂအံးတအိဉ်ဘဉ်ဒီးတာ်အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချတာ်အိဉ်သး
မုတမုာ်တလိဉ်ဘဉ်တာ်မဘျူးအါထီဉ်လာတာ်အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချအဂီၢ်နိတမံဘဉ်.
 အိဉ်,ပှမသကိးတာ်တဂအံးအိဉ်ဒီးတာ်အိဉ်သးလာဘဉ်ထွဲဒီးတာ်အိဉ်ဆုဉ်
အိဉ်ချမုတမုာ်တာ်မဘျူးဘဉ်ထွဲဒီးတာ်အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချလာတာ်တဂုးဒီးဘဉ်အိး
ဘဉ်န့ဉ်လီ.
→ မုာ်အိဉ်ဝံသးစူကွဲးလီဘဉ်အဂုာ်အကျိးလာတာ်အါလီလီဖဲအဖီလံအံးတက့ာ်.

တာ်အိဉ်သးအဂလအဘဉ်ထွဲဒီးတာ်အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချမုတမုာ်တာ်
ဘျူးဘဉ်ယးတာ်အိဉ်ဆုဉ်အိဉ်ချအဂီၢ်,ဝံသးစူတဲလအဂုာ်တက့ာ်.

© 2016 ခဲးနံးစိထုဉ်စိမိအခါစး တာ်အခဲးအယာ်ခဲလာ်ဘဉ်တာ်ဟံဆိဟံစူအိး ခဲးနံးစိထုဉ်စိမိအတာ်မထီထီဉ်တာ်မုာ်တာ်ခဲးတာ်ယာ်ပုးသိးသိးလာပှသိဉ်လိတာ်
ဒီးတာ်မခိဉ်တဖဉ်လီ. ပှမအခဲကလက့ာ်ဂိတလာတပျဲတာ်သိဉ်တာ်သိအသိး တာ်ဖိတာ်လံအံးအိဉ်စုာ်ကိးဒီးတာ်ယုထုက့လာအဂတဘိသုဖဲမုာ်ယုထီဉ်အခါန့ဉ်လီ
ယုထီဉ်လီလီဆူသးစာ်တာ်လဲထီဉ်လဲထီဖဲ 800-444-4238 📞 ဘဉ်တာ်ကူအိးလာတာ်သုကဒါသုဒီးလံလာတာ်သုကဒါသု ယုဒီးတာ်လာပှသုတာ်ဖိသုဝံတက့ာ်ခဲ
တဖဉ်အမျှကယာ်အစုကတာ်တဆံလီ.

ကရုဖိအမံး _____
(4-H)နံဉ်: ၂၀၁၆-၂၀၁၇

**(4-H) န့ဉ်ဘဉ်ယးထဲတာ်မကွဲးတာ်လာအသီတဖဉ် နယုထီဉ်ဘဉ်တာ်တိာ်ကျဲတခါဂုတခါဂုလာအဒုးသးစဲနသု
ဝဲန့ဉ်လီ.**

တာ်တိာ်ကျဲအတာ်ဂုာ်တာ်ကျိးလာတာ်ကသုအိးအဂီၢ်န့ဉ်ဆဲးကျိးဘဉ်တာ်မထီထီဉ်တာ်အဝဲအးမုတမုာ်န့ဉ်လီကျိးဖဲ
www.4-H.umn.edu/projects)တက့ာ်

(Cloverbud) ချီဘဉ်ဘားအတာ်ဆဲးလီမံး: (ကတီဆိကွိဖိတုးလာခံတီကွိဖိ)

ချီဘဉ်ဘား: တာ်ယုသုဉ်ညါဘဉ်ယး(4-H) အတာ်ရဲဉ်တာ်ကျဲ

တာ်တိာ်ကျဲတာ်မတအတာ်ဆဲးလီမံး: (သးစာ်သာတီဖိဆူအဖိခိဉ်)

မပနီဉ်ဘဉ်လာတာ်တိာ်ကျဲတာ်မတဖဉ်အကပလကနရဲဉ်ကျဲလာနကယုသုဉ်ညါတနံဉ်အံး,နကဘဉ်ဆဲးလီမံးလာတာ်တိာ်ကျဲတာ်
မအစုကတာ်တခါန့ဉ်လီ.ပှမကကွဲမုာ်နလကနကဟဲထီဉ်တာ်ဟူးတာ်ဂဲတာ်မအသးတဖဉ်မုတမုာ်တာ်အိဉ်ဖျိဉ်တဲသကိးတဖဉ်ဒီး

ဒီးန့ၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်တီၣ်ကျဲၤနယုထၢအသးသ့န့ၣ်လီၤ.ပှၤကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါနၤလၢနကမၤပှၤတၢ်တီၣ်ကျဲၤတၢ်မၤနီၣ်မၤယါကိးမံၤဒဲးလၢနယုထၢန့ၣ်လီၤ.နတၢ်သံက့ၢ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်သံက့ၢ်နကရၢခိၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤထီၣ်ထီတၢ်အပှၤမၤတၢ်ဖိတက့ၢ်.

- ဝဲးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်လၢအဘိထီၣ်ကဘီယုတဖၣ်
- ဝဲးတၢ်မၤလီၢ်ရီၤဘၢးလၢထံတကယ
- ကျိၣ်ညါ
- လှၣ်ယီၤ
- သၣ်မံၤယီၤ
- ဖိဒီးဟံၣ်ဖိယီဖိတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီ
- တၢ်ကထီၣ်ထံဖိကိၢ်ဖိ
- တၢ်ကူတၢ်သီးဒီးတၢ်ထါတၢ်ကံညါ
- ခိၣ်ဖူထၢ
- ပှၤပှၤသုတၢ်(Consumer)အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့
- တၢ်စုသ့ခိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်တုတၢ်ဂီၤ(Crafts & Fine Arts)တဖၣ်
- ဝဲအ့ၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိ
- တၢ်လီၢ်လၢပှၤထုးထီၣ်တၢ်နီၣ်ထံ
- ထွံၣ်
- လိမုၣ်အူ
- တၢ်မၤဘၣ်ယးဝဲးဖိကဟ့ၣ်အကျိၤအကျဲ(Engineering Design)
- ဝဲအ့ၣ်တၢ်ယုသ့ၣ်ညါဘၣ်ယးမၤလိတၢ်ဖိယာ်(Entomology)
- တၢ်ယုသ့ၣ်ညါမၤလိဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိအဂ့ၢ်(Exploring Animals)
- တၢ်ယုသ့ၣ်ညါမၤလိခိၣ်ယၢၤဝဲးတ

- ရံးအဂ့ၢ်(Exploring the Environment)
- တၢ်တခွဲညါတၢ်လိၣ်ကွဲ
- တၢ်သ့ၣ်ဖိကရၢ
- တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ
- တၢ်လၢအဒုးကထီၣ်တၢ်ဘၣ်ယးဒီးပှၤ(Forest Resources)
- တၢ်သုတၢ်သၣ်
- တၢ်မၤလိဘၣ်ယးဟီၣ်ခိၣ်ကပံၣ်(Geology)
- ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျါတၢ်ဘျးစ
- ဝဲးတဲးလဲးတၢ်နီၣ်ထံ
- ဝဲးတဲးလဲးညါ
- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချူ
- ဟံၣ်ဒီးခိၣ်ယၢၤဝဲးတရံး
- ကသ့ၣ်
- ကသ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိ
- တၢ်လိၣ်ကွဲလၢအတပၣ်ယုၣ်ဒီးကသ့ၣ်ဘၣ်(Horseless Horse)
- တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးလၢတၢ်ကိယု
- ကိၤလၢအူးလၢမၣ်(Illamas and alpacas)
- နီၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဖိတၢ်မၤ(Lawn & Landscape Design)
- တၢ်ခွဲးလုၣ်ဒီးထး
- တၢ်ဂဲၤကလံၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်.(Performing Arts)
- ဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိလၢပဘၣ်အိၤ

- တၢ်ဒိတၢ်ဂီၤ
- တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိဒီးဟီၣ်ခိၣ်ညါထ့ၣ်
- အၣ်လု
- ထီၣ်ဖိဆိဖိ(ထီၣ်ကၢက့ၣ်)
- တၢ်တုယၣ်လုးဘဲ
- ပဲး(ပု)
- တၢ်တုတၢ်ဂီၤရီၤဘိၣ်ဒီးသိးဝဲးယိး
- တၢ်ပှၤဖျးလၢတၢ်ဘၣ်ယီၣ်(Safety)
- တၢ်စံၣ်ညါပှၤလီၤကစၢ်သး(Self-Determined)
- သိဖိ
- တၢ်ခဲးတၢ်အတၢ်လိၣ်ကွဲးဒီးတၢ်
- ကွၢ်ထွဲတၢ်မံၤလၢ
- ကျး(သ့ၣ်မ့တမ့ၢ်ထး)
- ဝဲးဖိကဟ့ၣ်ဆဲးဆဲးဖိ
- ထိး
- ဝဲးမၤစံၣ်
- တၢ်ဒီးတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး
- ဝဲအ့ၣ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါဘၣ်ယးဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိ
- တၢ်ဂီၤမု
- ထံၤတၢ်လီၢ်လၢအဘၣ်စီၣ်
- တၢ်ယုသ့ၣ်ညါမၤလိဘၣ်ယးတၢ်မံၤလၢ
- သးစၢ်တၢ်ကဲခိၣ်ကဲန့ၢ်

ဝုၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ,တၢ်ပတၢ်ပြဲးကလုာ် _____

ကရၢဖိအမံၤ _____

*** တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျါ**

ပဖးဘၣ်,တူၢ်လိာ်ဒီးကမၤပိာ်ထွဲမဲၤနံၣ်စိထီၣ်ဖျါအတၢ်မၤထီၣ်တၢ်(4-H)သးစၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်မဲၤနံၣ်စိထီၣ်(4-H)တၢ်ဘျါလၢသးစၢ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ဘျါလၢမိၤပၢ်အဂီၢ်ပၣ်ဃုာ်,တၢ်ကတိၤလၢညါဒီးတၢ်ကတိၤဂဲၤပုၤဘၣ်ယၢ်တၢ်သကဲးပဝးတဖၣ်လၢကဘၣ်တၢ်ဆၢမုၢ်လၢအိၣ်န့ၣ်လီၤ.ယၢ်ဟံၣ်လၢတၢ်ယၢ်ဟံၣ်စ့ၢ်ကိးလၢတၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ်မဲၤနံၣ်စိထီၣ်(4-H)တၢ်ဘျါကကဲထီၣ်တၢ်လၢအဟဲပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်ဒီးတၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်အံၤပၣ်ဃုာ်လၢမဲၤနံၣ်စိထီၣ်(4-H)ဒီးဘၣ်ညါလီၤ.ယၢ်ကတူၢ်လိာ်တၢ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဆၢတၢ်အိၣ်လၢမဲၤနံၣ်စိထီၣ်ဖျါအတၢ်မၤထီၣ်တၢ်(4-H)သးစၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.(တၢ်နီၣ်)မဲၤနံၣ်စိထီၣ်(4-H)အတၢ်ဘျါအိၣ်စ့ၢ်ကိးဖဲအိၣ်လဲ(နံၣ်)(www.4H.umn.edu/policy)အပူၤမ့တမ့ၢ်အလံာ်ကွဲးဒီးတဖၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးလၢဟီၣ်ကဝီၤတၢ်မၤထီၣ်တၢ်အဝဲၤအးန့ၣ်လီၤ.

*** တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤ**

တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးမ့တမ့ၢ်ဆိးကွဲထီၣ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဆၢကတီၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဒီးမိပါကဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလၢအဆိအချ့န့ၣ်လီၤ.ပ/ယဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤစုာ်စုာ်လၢအမုၢ်(က)တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်စံၣ်စိတဲၤဒီးကသံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢယဟ့ၣ်နီၤလီၤတဖၣ်အံၤဘၣ်ဝဲဒၣ်ခဲလၢာ်လီၤ.ကရၢဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကမၤသကိးလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဘၣ်တၢ်ကွဲးဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.ပ/ယၢ်ဟံၣ်လၢမုၢ်ဝဲဒၣ်ယမူၤလၢကဘၣ်တဲၤကျါဘၣ်ပးတၢ်ဆိတလဲမုၢ်အိၣ်(ပၣ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဆိတလဲလၢယတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်အိၣ်သး.တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်အုၣ်ကိၤ.မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢယမၤတန့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.)လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤနီၣ်ကျါဒီးတချုးလၢတၢ်မၤအသး.တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢကရၢဖိဟံၣ်လီၤသးလၢယကမၤသကိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.(ခ)တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးမ့ၢ်ကဲထီၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်အိၣ်သးအကမုၢ်ဟဲထီၣ်န့ၣ်ပ/ယဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ကူၤစါယါဘျါသ့လီၤ.ဒီးယဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤကသံၣ်သရၣ်ဒီးသရၣ်အကသ့ၣ်တဖၣ်ဒိတၢ်ဆါတၢ်အိၣ်သးအသိးကူၤစါယါဘျါဝဲသ့န့ၣ်လီၤ.(ဂ)ပ/ယဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤဒီးဟ့ၣ်အခွဲးလၢကယဲၤယတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ကူၤစါယါဘျါအဂီၢ်,လၢတၢ်ကဆုၤဆူၤညါအဂီၢ်,ကျိၣ်စ့စရိ,မ့တမ့ၢ်တၢ်အုၣ်ကိၤအတၢ်ပညိၣ်,ဒီး(ယ)ပ/ယၢ်ဟံၣ်လၢမုၢ်ယမူၤလၢတၢ်ဘူးတၢ်လဲတဖၣ်ဒီးခဲအံၤအုၣ်ကိၤလၢယကလိးပျဲပျဲဆူၤသရၣ်ဒီးအတၢ်ဆါဟံၣ်ဖဲတၢ်ဘူးတၢ်လဲမုၢ်အါန့ၣ်ဒီး(4-H)တၢ်မၤအသးသတူၢ်ကလၢာ်အတၢ်အုၣ်ကိၤဟံၣ်ပနီၣ်လိးဝဲဝဲအခါန့ၣ်လီၤ.

*** ဝံစိာ်တီဆုၤတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်**

ယဟ့ၣ်ခွဲးလၢယဖိဆံးအဂီၢ်လၢကဘၣ်တၢ်ဆုၤထီၣ်ဆုၤလီၤလၢသိလုၣ်စးထီၣ်ဒီးတုၤလၢ(4-H)တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်လၢတၢ်မၤသးခဲလၢာ်ဒိတနံၣ်ကျါဖဲ(4-H)အနံၣ်န့ၣ်လီၤ.ကရၢတၢ်ဆုၤထီၣ်ဆုၤလီၤအံၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအလိာ်ဘၣ်လၢ(4-H)တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ဒီးယၢ်ဟံၣ်လၢယကဆုၤထီၣ်ဆုၤလီၤယဖိလၢယကစၢ်ဒၣ်ယဲသ့လီၤဖဲယမုၢ်ဘၣ်သးအခါန့ၣ်.ယၢ်ဟံၣ်လၢယဖိန့ၣ်တၢ်မုၢ်လၢအိၣ်လၢကပိာ်ထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီခဲလၢာ်ဖဲအိၣ်လၢသိၣ်လုၣ်ပူၤအခါဒီးတၢ်မုၢ်လၢအိၣ်လၢကမၤပိာ်ထွဲသိၣ်လုၣ်ကစၢ်ဒီးမ့တမ့ၢ်ပျဲဒိၣ်တုၤခိၣ်ပျဲပျဲအတၢ်,မ့တမ့ၢ်ပျဲဟ့ၣ်လီၤသးအတၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲခဲလၢာ်လီၤ.ယဖးဘၣ်,န့ၣ်ဟံၣ်လံ,ဒီးတဲသကိးဒီးယဖိဝံလံလၢအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤပိာ်ထွဲ(၁)အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်လဲတၢ်လၢသိလုၣ်ပူၤလၢကဘၣ်တၢ်နီၣ်အိၣ်လၢပျဲဒိၣ်တုၤခိၣ်ပျဲဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်သိးဝဲတၢ်ပူၤဖျဲးယီၢ်တကိးဖဲလဲတၢ်အခါလီၤ.(၂)တၢ်ဆၢမုၢ်လၢအိၣ်လၢကဘၣ်ဟံၣ်သိၣ်လုၣ်လၢဒီးဝဲဒီးပျဲလၢအလဲယုာ်တၢ်တဖၣ်(၃)ကဘၣ်အိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အလီၢ်ဆုၣ်နီၤဒၣ်ဝဲဒီးတဘၣ်မၤတံာ်တၢ်ပျဲနီၤသိလုၣ်ဖိဘၣ်.ယသ့ၣ်ညါတီၢ်နီၢ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤခဲလၢာ်ပၣ်ဃုာ်လၢသိလုၣ်အတၢ်ဆုၤထီၣ်ဆုၤလီၤကအိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တၢ်လီၤပျဲလၢတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအကစုာ်စုာ်မ့တမ့ၢ်တၢ်သံအိၣ်ထီၣ်လၢသိလုၣ်ဟးဂီၤဒိၣ်.သိလုၣ်ဘၣ်ထံးလိာ်သးမ့တမ့ၢ်ပျဲဒီးတၢ်ဖိအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ,မ့တမ့ၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤသ့န့ၣ်လီၤ.ယဘၣ်တၢ်ဂဲၤပုၤယလၢတၢ်လီၤပျဲလီၤဖုးလၢကဲထီၣ်အသးသ့သ့ၣ်တဖၣ်ဝံလံဒီးတယၢ်ကွၢ်တၢ်လၢာ်ဘျဲလၢာ်စုၤတမံၤဂုၤတမံၤဂုၤလၢကဲထီၣ်သ့ဖဲတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသတူၢ်ကလၢာ်ကဲထီၣ်အခါ.တၢ်ဆုးတၢ်ဆါအိၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအခါ,ယဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤမုၢ်ဂုၤတဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤမုၢ်ဂုၤဘၣ်ယၢ်တၢ်လၢာ်ဘျဲလၢာ်စုၤတဖၣ်အံၤကအိၣ်ထီၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

*** ဟ့ၣ်တၢ်ကစီၣ်အခွဲး**

ပ/ယဟ့ၣ်အခွဲးလၢမဲၤနံၣ်စိထီၣ်(4-H)ပုၤမၤတၢ်ဖိ,မ့တမ့ၢ်အခါစးကဒိတၢ်ဂီၤ,တၢ်ဂီၤမ့တမ့ၢ်ယတၢ်ကလုာ်လၢကသ့ဝဲလၢတၢ်ကစီၣ်အဂီၢ်တခါဂုၤတခါဂုၤစးထီၣ်ခဲအံၤဒီးဆူၤညါလၢတၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်သ့အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကမၤစၢ်ဒီးမၤဂုၤထီၣ်(4-H)အဂီၢ်လီၤ.ပ/ယဟ့ၣ်မဲၤနံၣ်စိထီၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်

ယာ်လၢကဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤအံၤလၢပုၤကမ့ၢ်မဲၣ်ညါမ့တမ့ၢ်တၢ်ခူသ့ၣ်လၢတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့,တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်အဂီၢ်တလိၣ်အဘူးအလဲဘၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်မိၣ်ဆၢတဲၣ်လၢအဂၤလၢဘၣ်.

(တၢ်နီၣ်နီၣ်: တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတဘၣ်သးဟ့ၣ်ပုၤဒိန့ၢ်န့ၢ်ဂီၤအခွဲးဘၣ်ဒီးဆဲးကျိၣ်ဘၣ်န့ၣ်ပုၤမၤထီၣ်တၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢအဟီၣ်ကဝီၤဒၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်
ဖဲ(www.4-H.umn.edu/county)

*** တၢ်ခူသ့ၣ်အလံာ်ဟံၣ်ဖျါ**

တၢ်ဆဲးကျိးဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကရၢဖိတၢ်ဆဲးလီၤမံၤဒီးတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိလံာ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ခူသ့ၣ်ခဲလၢလီၤ.တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်သ့အီၤထဲအလိၣ်ဝဲလၢကမၤစၢၤကွၢၤကရၢဖိဝဲဂ့ၢ်ဂီၤအူအခါမၤလီၤတၢ်တၢ်ပုၤဖျါလၢကရၢဖိတၢ်မၤသကိးတၢ်လၢ(4-H)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤပုၤဒီးလၢကဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူကရၢဖိဘၣ်သး(4-H)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်ကွၢ်လၢအဘၣ်လိာ်သးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်တလိၣ်လၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်သန့ကွဲးပုၤတဟ့ၣ်န့ၣ်အခွဲးလၢကမၤသကိးတၢ်လၢ(4-H)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤလီၤဆီ,ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပယုထီၣ်ဘၣ်တဖၣ်သ့ၣ်သ့လီၤ.တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤကဘၣ်တၢ်နီၤဟ့ၣ်လၢ(4-H)ဒီးမဲၣ်န့ၣ်ထီၣ်ဖျါစိမိအပူၤလၢတၢ်ကသ့အီၤဒ်ပဂ့ၢ်ပုၤလၢအဖိခိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.တၢ်ရၢလီၤဆူတၢ်ကရၢကရိလၢတၢ်ချၢတဖၣ်ဒီးပဒိၣ်အကွၢ်အဂီၢ်အိၣ်ဒီးအခါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒ်ကီၢ်စ့ၣ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိဝဲဒီးပဒိၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီအိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.(တၢ်နီၣ်နီၣ်-မဲၣ်န့ၣ်ထီၣ်(4-H)ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူအီၤလဲ(န့)ထဲမံၤအမဲၣ်ညါ,မံၤအလီၢ်ခံ,မိၢ်ပၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အမံၤတဖၣ်,အတီၤ,ကရၢ,ဟီၣ်ကဝီၤဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်အမးအပတီၢ်(တၢ်မၤသးအခိၣ်တီ)တၢ်ဟံၣ်လီၤ,တၢ်လၢကပီၤတဖၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

*** တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး**

တကးဒီးဘၣ်ပ/ယအၢၣ်လီၤလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤခဲလၢဒီးတၢ်သ့တၢ်သ့တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲဘၣ်သးဒီး(4-H)တၢ်မၤသကိးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ဆုထီၣ်ဆုလီၤတုၤဒီးစးထီၣ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်မ့ၢ်ဒါလၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကရၢဖိဟံၣ်ဖိယိဖိဒၣ်ဝဲလီၤ.မဲၣ်န့ၣ်ထီၣ်ဖျါစိမိအခါစးတဖၣ်,ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢအိၣ်ဒီးစိကမိတဖၣ်,ပုၤမၤတၢ်ဖိအခါစးတဖၣ်,ပုၤမၤတၢ်ဖိ,ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဒီး(4-H)ကရၢဖိတဖၣ်တဟံၣ်မ့ၢ်ဒါလၢတၢ်ယုက့ၤ,တၢ်လိၣ်ဘၣ်,တၢ်ဘၣ်ဒိ,တၢ်ဟးဂီၤ,တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ,တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်လၢယအိၣ်,ယဟ့ၣ်ဖိယိဖိ,မ့တမ့ၢ်ယတၢ်ဖိတၢ်လံာ်ဟဲၣ်တၢ်ထီၣ်မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤသကိးလၢ(4-H)တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်မၤအသးတဖၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်တဲၣ်စၢၤဖဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတၢ်မၤအသးတဖၣ်ကဲထီၣ်သးဒီးပ/ယခဲအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤတစိသးပျီၤကွံာ်ဒီးဟံၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်ဆူမဲၣ်န့ၣ်ထီၣ်အခါစးတဖၣ်,ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢအအိၣ်ဒီးအစိကမိတဖၣ်,ပုၤမၤတၢ်ဖိအခါစးတဖၣ်,ပုၤမၤတၢ်ဖိ,ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဒီး(4-H)ကရၢဖိတဖၣ်လၢတၢ်ယုက့ၤ,တၢ်လိၣ်ဘၣ်,တၢ်ဘၣ်ဒိ,တၢ်ဟးဂီၤ,တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤပၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢမ့တမ့ၢ်တၢ်တကန့ၣ်ယုၣ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအယိလၢမဲၣ်န့ၣ်ထီၣ်ဖျါစိမိတကပၤ,(4-H)အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤတခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အခူအပုၤအခါစးတဖၣ်မ့တမ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်ဒီးပ/ယတဟ့ၣ်ခွဲးလၢပုၤတဖၣ်အံၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်ဒီးတဖၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်လၢတဟံးမ့ၢ်ဒါလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်မၤတၢ်လၢတၢ်ပညိၣ်အပူၤဒ်သိးသ့ၣ်ညါလံာ်ဘၣ်ဆၣ်မၤဒီးမ့တမ့ၢ်တၢ်တီၢ်ဟံၣ်လံာ်လၢကမၤဟးဂီၤတၢ်အတၢ်မၤဘၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးအံၤတပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်.ခိဖျိပဆဲးလီၤပမံၤဖဲတၢ်ဖိလၢအံၤမိၢ်ပၢ်,ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပၣ်ယုၣ်လၢတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤလၢပုၤဝဲဒီးဘၣ်ဝဲလီၤ.မိၢ်ပၢ်,ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးလၢလံာ်ကျိၤလၢအဖိခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတခါစ့ၣ်စ့ၣ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲမ့တမ့ၢ်လၢကရၢဖိခါစး,ကရၢဖိလၢမ့ၢ်အိၣ်(၁၈)န့ၣ်ဆူအဖိခိၣ်အၢၣ်လီၤလၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲခါစးသ့လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤပၣ်ယုၣ်လၢတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤလၢပုၤဝဲဒီးဘၣ်ဝဲလီၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.ဆူလံာ်ကျိၤလၢအဖိခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကရၢဖိမ့ၢ်စ့ၢ်(၁၈)န့ၣ်အၢၣ်လီၤလၢကမၤပိာ်ထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလီၤ.
